

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA FINANSÓW

WARSZAWA, 5 lutego 1952

Nr 1-22

Poz. 1-5

TREŚĆ:

OKÓLNIKI

Poz. 1 z 18 grudnia 1951 r. Nr PM. 24801/1/51 w sprawie zaprzestania przysyłania Głównemu Urzędowi Statystycznemu odbitek rejestru wymiarowego podatku obrotowego i dochodowego

Poz. 2 z 29 grudnia 1951 r. Nr BD. 13960/2/51 w sprawie opodatkowania obrotów piwem butelkowym w browarze.

Poz. 3 z 8 stycznia 1952 r. Nr PM. 24852/6/51 w sprawie wykładni niektórych przepisów dekretu o zobowiązaniach podatkowych.

Poz. 4 z 18 stycznia 1952 r. Nr PM. 26630/1/51 w sprawie sporządzania kart statystycznych przez organa finansowe.

Poz. 5 z 24 stycznia 1952 r. Nr PM. 26289/1/51 w sprawie terminu założenia ksiąg podatkowych na 1952 r.

KOMUNIKAT

1

OKÓLNIK

z dnia 18 grudnia 1951 r.

w sprawie zaprzestania przysyłania Głównemu Urzędowi Statystycznemu odbitek rejestru wymiarowego podatku obrotowego i dochodowego. Nr PM. 24801/1/51.

W związku z pismem Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 16 listopada 1951 r. Nr 3501/15/51 Ministerstwo Finansów zarządza:

Począwszy od wymiaru za rok 1952 nie należy przysyłać Głównemu Urzędowi Statystycznemu odbitek rejestru wymiarowego podatku obrotowego i dochodowego, przesyłanych zgodnie z przepisem § 187 ust. 1 Tymczasowej Instrukcji Organizacyjnej dla urzędów skarbowych z dnia 15 listopada 1948 r.

Wobec powyższego w bloku rejestru wymiarowego podatku obrotowego i dochodowego, począwszy od wymiarów za rok 1952, należy wypełniać tylko nakaz płatniczy oraz jedną odbitkę, stanowiącą rejestr wymiarowy.

Dyrektor Departamentu St. Kołakowski

2

OKÓLNIK

z dnia 29 grudnia 1951 r.

w sprawie opodatkowania obrotów piwem butelkowym w browarze. Nr BD. 13960/2/51.

W związku z powstałymi wątpliwościami w sprawie podatku obrotowego przypadającego od sprzedaży piwa butelkowego, Ministerstwo Finansów wyjaśnia:

W myśl § 8 ust. 1 uchwały Nr 62 Rady Ministrów z dnia 3 lutego 1951 r. w sprawie podatku obrotowego, od jednostek gospodarki społecznej (Monitor Polski Nr A-12, poz. 175) obrotem jest należność za produkty sprzedane po cenie zbytu, ustalonej zgodnie z przepisami obowiązującymi w zakresie systemu cen. Jeżeli zaś w cenniku podana jest tylko cena hurtowa lub detaliczna, cenę zbytu ustala się zgodnie z § 15 ust. 1 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 28 marca 1951 r. w sprawie organizacji finansowej i systemu finansowego jednostek organizacyjnych, podległych m. in. Ministrowi Przemysłu Rolnego i Spożywczego (Monitor Polski Nr A-38, poz. 459), przez odjęcie właściwych rabatów handlowych od ceny, podanej w cenniku, co jest zgodne również z § 8 ust. 3 powołanej na wstępie uchwały, w myśl którego to przepisu obrót podatkowy ustala się na podstawie faktycznej należności za produkt, pomniejszonej o rabaty handlowe.

W związku z tym przy sprzedaży przez browar piwa butelkowego, obrotem jest cena tego piwa, wykazana w fakturze bądź innym rachunku, pomniejszona o rabaty handlowe; wobec tego koszt rozlewu piwa do butelek, jako pokrywany z rabatu hurtowego, w myśl powołanego § 8 ust. 3 podlega również wyłączeniu z obrotu.

Dyrektor Departamentu inż. T. Sibera

3

OKÓLNIK

z dnia 8 stycznia 1952 r.

w sprawie wykładni niektórych przepisów dekretu o zobowiązaniach podatkowych. Nr PM. 24852/6/51.

Celem jednolitego stosowania przepisów dekretu z dnia 26 października 1950 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 452) Ministerstwo Finansów — na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 1) dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. z 1950 r. Nr 56, poz. 506) wyjaśnia, co następuje:

do art. art. 1 i 2.

1. Art. 1 określa przede wszystkim pojęcie zobowiązania podatkowego czyli daje definicję tego zobowiązania. Zobowiązaniem podatkowym dekret nazywa zobowiązanie do świadczenia określonej sumy pieniężnej z tytułu obowiązku podatkowego. Dalsze słowa art. 1 łączą się ściśle z art. 2 i dotyczą sposobu powstania zobowiązania podatkowego.

2. Zobowiązanie to powstaje w dwojaki sposób: albo bez wydania i doręczenia decyzji przez organ finansowy wskutek samego tylko zaistnienia okoliczności, z którymi przepisy podatkowe łączą powstanie zobowiązania podatkowego, albo wskutek wydania przez organ finansowy decyzji, która ustala zobowiązanie podatkowe. Przykłady: 1) rozpoczęcie prowadzenia przedsiębiorstwa skutkuje powstaniem obowiązku uzyskania karty rejestracyjnej, a dokonywanie obrotów i osiąganie dochodów skutkuje obowiązkiem deklarowania i wpłacania zaliczek miesięcznych na podatki obrotowy i dochodowy. Powstanie obowiązku nabycia karty rejestracyjnej oraz deklarowania i wpłacania zaliczek wynika wprost z przepisów podatkowych. Zobowiązanie podatkowe powstało w omawianym przypadku wskutek zaistnienia przewidzianych w tych przepisach okoliczności faktycznych — rozpoczęcia i kontynuowania działalności gospodarczej; 2) przedsiębiorstwo wpłacało zaliczki na podatek obrotowy i dochodowy, lecz zaliczkami tymi nie wpłaciło całej sumy podatku, należnej od osiągniętych w roku podatkowym obrotów i dochodów. Organ finansowy ustalił zobowiązanie podatkowe (wymiar roczny) przez wydanie decyzji.

3. Z przepisu art. 2 ust. 1 wynika, że jeżeli podatnik zmarł, a ustalenie zobowiązania podatkowego nie nastąpiło przed jego śmiercią, należy wydać decyzję (nakaz płatniczy) na nazwisko spadkodawcy i doręczyć ją spadkobiercom bez względu na to, czy przepisy o poszczególnych podatkach wyraźnie przewidują upoważnienie do dokonania wymiaru podatku po śmierci podatnika (np. art. 21 ust. 3 pod. doch.). Odpowiedzialność podatkową spadkobierców normuje art. 17.

do art. 4.

Przepisy art. 4 dotyczą tzw. stopy pośredniej i zostały przejęte z art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 4. II. 1949 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 41), z art. 19 ust. 9 i 10 dekretu z dnia 25. X. 1948 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 414) i z art. 16 ust. 4 dekretu z dnia 3. II. 1947 r. o podatku od nabycia praw majątkowych (Dz. U. R. P. Nr 53 z r. 1949, poz. 418). Ponieważ zagadnienie tzw. stopy pośredniej występuje wszędzie tam, gdzie opodatkowanie jest procentowo progresywne, wprowadzono odnośne przepisy do dekretu o zobowiązaniach podatkowych, jako aktu prawnego

zawierającego przepisy wspólne dla wszystkich podatków. Celem tych przepisów jest uniknięcie ostrości opodatkowania w tych przypadkach, gdy ściśle stosowanie procentowej progresywnej skali podatkowej spowodowałoby np. nie tylko skonsolidowanie nadwyżki dochodu ponad podstawę opodatkowania bezpośrednio niższego stopnia, ale jeszcze obniżyłoby dochód. Przykłady stosowania przepisów art. 4 są podane w § 43 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17. III. 1949 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 4. II. 1949 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 93). Praktycznie podatek w granicach działania stopy pośredniej oblicza się w ten sposób, że do podatku przypadającego np. od najwyższego dochodu poprzedniego stopnia dodaje się nadwyżkę dochodu ponad ten dochód. W zakresie podatku od wynagrodzeń ułatwiają stosowanie stopy pośredniej „Szczegółowe tablice potrąceń podatku od wynagrodzeń” A. Ferskiego i E. Webera (Polskie Wydawnictwa Gospodarcze W-wa 1951). W zakresie podatku dochodowego Ministerstwo Finansów okólnikiem z dnia 11 maja 1951 r. Nr PM. 8938/3/51 (Dz. Urz. Min. Finansów Nr 13, poz. 42) podało do wiadomości organów finansowych przebudowaną skalę podatku dochodowego z zastosowaniem stopy pośredniej. W zakresie podatku gruntowego stopy pośredniej nie stosuje się zgodnie z art. 18 dekretu z dnia 30 czerwca 1951 r. o podatku gruntowym (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 238).

do art. 6.

Przepisy art. 6 mają zastosowanie do składek (wkładów) Społecznego Funduszu Oszczędnościowego i do podatku miejskiego. Wg art. 10 ustawy z dnia 30. I. 1948 r. o obowiązku społecznego oszczędzania (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 74) do wkładów i składek SFO stosuje się odpowiednio przepisy zob. pod. i post. pod. Mimo więc, że składka SFO nie jest zob. pod., to jednak jeżeli np. organ finansowy ustalił dochód podatnika w kwocie wyższej, niż zadeklarowana, podatnik jest obowiązany nie tylko do wpłacenia wyższej kwoty podatku dochodowego, ale i wyższej kwoty składki oszczędnościowej, ponieważ wysokość tej składki jest zależna od wysokości opodatkowanego dochodu. Jeżeli w wyniku przychylnego załatwienia odwołania obniżono podatek dochodowy, to odpowiedniej obniżce ulega również składka oszczędnościowa (wkład oszczędnościowy). Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego jest w tym przypadku zobowiązaniem „podstawowym”, o którym mowa w art. 6. Analogicznie podstawowym zobowiązaniem jest dla wymiaru podatku miejskiego — zobowiązanie z tytułu podatku od lokali (art. art. 25 i 27 ustawy z dnia 26. II. 1951 r. o podatkach terenowych — Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 110).

do art. 7.

Dłużnikiem w rozumieniu art. 7 jest nie tylko podatnik, na którego opiewa nakaz płatniczy, lub płatnik, ale także osoba trzecia, odpowiedzialna za podatek na podstawie decyzji organu finansowego, wydanej w trybie art. 15 ust. 2.

do art. 8.

Przepisy art. 8 w łączności z przepisami działu IV dekretu wskazują, że zaległości z tytułu zob. pod. mogą być ściągane od odpowiedzialnych za nie osób trzecich w trybie administracyjnym, to jest z wyłączeniem drogi sądowej.

do art. 9.

1. W artykule 9 zostały częściowo przejęte przepisy art. 15 dekretu z dnia 25. X. 1948 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 413) i § 109 rozporządzenia wykonawczego do tego dekretu. Oprócz tego jednak art. 9 zawiera nowy, bardzo ważny przepis o możliwości dokonania zabezpieczenia także przed ustaleniem zobowiązania podatkowego. Przepisy art. 9 są skierowane przede wszystkim przeciwko podatnikom, usiłującym ukrywać przed opodatkowaniem swe obroty i dochody. Ministerstwo Finansów zaleca stosować te przepisy z należytą ostrożnością i tylko w tych przypadkach, gdy stan faktyczny odpowiada treści tych przepisów.

Ocena, czy istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że zobowiązanie podatkowe nie zostanie uiszczone w terminie, powinna się opierać na obiektywnych przesłankach. Jako przykłady można tu wymienić: wiadomość o zamiarze likwidacji przedsiębiorstwa lub wyjazdu zagranicę, ukrywanie przedmiotów majątkowych, dokonanie wyjątkowo spóźnionych z winy podatnika wymiarów podatku, nie znajdujących pokrycia w środkach płatniczych przedsiębiorstwa, notoryczna opieszałość podatnika w płaceniu zobowiązań podatkowych itp. Ocena taka, oparta na dotychczasowym stosunku podatnika do organu finansowego, jest podstawą do wydania na piśmie decyzji o zabezpieczeniu. Decyzja ta powinna być podpisana przez kierownika organu finansowego lub jego zastępcę. Dopiero na podstawie takiej decyzji może nastąpić wystawienie tytułu wykonawczego. Wydaną decyzję o zabezpieczeniu należy dołączyć do akt egzekucyjnych. Odpis decyzji doręcza się po-

datnikowi równocześnie z dokonaniem czynności zabezpieczających. Decyzja o zabezpieczeniu powinna zawierać określenie rodzaju, podstawy prawnej i wysokości należności, określenie sposobu i zakresu zabezpieczenia, kwotę kaucji, którą dłużnik może złożyć, wreszcie pouczenie, że przeciwko tej decyzji służy zażalenie (art. 182 egz. adm.).

2. Przepisy ust. 3 art. 9 dotyczą wyłącznie rzeczy będących w obrocie handlowym. W obrocie handlowym jest rzecz tak długo, dopóki nie zostanie nabyta przez konsumenta. Pojęcie konsumenta nie jest ściśle sprecyzowane, można jednak przyjąć, że konsumentem jest ten, kto rzecz bezpośrednio spożywa (lub używa np. w gospodarstwie). Nie jest więc konsumentem kupiec, który nabywa rzecz celem dalszej odsprzedaży. Rzeczy, będące w obrocie handlowym, mogą się znajdować w przedsiębiorstwie lub poza przedsiębiorstwem. Do przewozu towarów stosują się przepisy art. 94 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. Nr 56 z roku 1950, poz. 506). Przepisy te nakazują dołączać do przewożonych towarów rachunek lub jego kopię, zaopatrzoną w pieczętkę firmową sprzedawcy i przez niego podpisaną. Do niektórych towarów, wymienionych w tym artykule, powinien być dołączony oryginał rachunku.

Zabezpieczenie na rzeczach w obrocie handlowym następuje bez względu na prawa osób trzecich, a więc np. osób, do których nabyty towar został skierowany. Osoba trzecia (nabywca) może jednak udowodnić, że nabyła swe prawa w dobrej wierze i wówczas rzecz powinna jej być wydana. Ciężar dowodu nabycia rzeczy w dobrej wierze spoczywa z reguły na nabywcy.

Jeżeli jednak nabywca legitymuje się w przypadkach, przewidzianych w art. 9 ust. 4 rachunkiem, a organ finansowy mimo to zarzuca mu nabycie w złej wierze, ciężar dowodu, że nabywca wiedział o uchyleniu rzeczy spod opodatkowania, spoczywa na organie finansowym.

3. Zabezpieczenia w myśl art. 9 można dokonać także na majątku osoby trzeciej, odpowiedzialnej za podatek (art. 15), przy czym czynności zabezpieczające mogą być wykonane równocześnie z doręczeniem decyzji ustalającej odpowiedzialność podatkową.

4. Koszty i wydatki egzekucyjne za czynności zabezpieczenia nie obciążają dłużnika (art. 191 egz. adm.). Jeżeli jednak należność zabezpieczona stała się zaległością (art. 8 zob. pod.), to jest jeżeli należność ta nie została zapłaconą w terminie, koszty i wydatki, które poniesiono przy zabezpieczeniu, przypisuje się do odnośnego tytułu wykonawczego bezpośrednio po upływie terminu płatności.

do art. 12.

Ust. 4 artykułu 12 upoważnia organa finansowe do żądania w szczególnych przypadkach zapłaty podatku wcześniej niż przewidują przepisy ust. 1 i 2 tego artykułu. Praktycznie sprostować się wykonanie tego przepisu do żądania zapłaty natychmiast po doręczeniu nakazu płatniczego lub innej decyzji ustalającej zobowiązanie podatkowe. Stosowanie tego przepisu winno być takie, jak stosowanie art. 9, to jest celowe i ostrożne, a w żadnym razie nie może być rozumiane jako środek szybszego uzyskania zapłaty od podatnika, który należyć się wywiązuje z obowiązków podatkowych. Przepis art. 12 ust. 4 można i należy stosować w tych przypadkach, gdy dokonano zabezpieczenia w trybie art. 9. Wskazane jest również stosowanie tego przepisu w przypadku uchylenia umorzenia podatku (art. 35 ust. 3). Nieodczowne jest stosowanie tego przepisu w przypadku zamierzonego wyjazdu podatnika zagranicę. Ministerstwo Finansów wskazuje tu na przepis art. 145 powołanego wyżej dekretu o postępowaniu podatkowym (jednolity tekst), który dozwala na dokonanie w szczególnie uzasadnionych przypadkach ustalenia zobowiązania podatkowego (wymiaru) przed upływem roku podatkowego.

do art. 14.

Obowiązek obliczenia, pobrania i wpłacenia podatku ciąży wyłącznie na płatniku w tym przypadku, gdy przepisy zwalniają od tego obowiązku podatnika. Obowiązek ten ciąży więc np. na płatnikach podatku od wynagrodzeń.

do art. 15.

1. Osobami trzecimi, o których mówi art. 15 ust. 1, są tylko te osoby, które zostały wymienione w artykułach 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23 i 24 dekretu oraz osoby posiadające majątek nieruchomości, o którym mowa w art. 38 dekretu. Odpowiedzialność podatkowa obciąża więc: członków rodziny podatnika, spadkobierców, nabywców praw majątkowych podatnika, użytkowników lub dzierżawców nieruchomości, nabywców majątków osób prawnych, spółników i spółki, zarządców spółek z ogr.

odp. i spółek akcyjnych, spółdzielnie przejmujące przedsiębiorstwa innych spółdzielni i nabywców nieruchomości, obciążonych ustawowym prawem zastawu na zabezpieczenie zobowiązań podatkowych. Inne osoby poza wymienionymi w dekreście nie mogą być pociągnięte do odpowiedzialności podatkowej, a więc np. syn nie odpowiada za zaległości podatkowe ojca tylko dlatego, że jest synem.

2. Decyzja o odpowiedzialności podatkowej powinna w myśl art. 150 dekretu o postępowaniu podatkowym zawierać powołanie się na podstawę prawną odpowiedzialności, treść decyzji, oznaczenie jej rodzaju, datę, podpis lub pieczęć organu finansowego oraz pouczenie co do terminu i trybu odwołania. Decyzja o odpowiedzialności podatkowej, wydana przez organ finansowy I instancji, ulega zaskarżeniu do organu finansowego II instancji w terminie 2-ch tygodni, jeżeli skarżącym jest podmiot gospodarki nieuspołecznionej, względnie w terminie miesiąca od dnia doręczenia tej decyzji, jeżeli skarżącym jest podmiot gospodarki uspołecznionej (art. 158 post. pod.). Decyzja organu finansowego II instancji jest ostateczna. Jeżeli organ finansowy II instancji wyda decyzję odmowną, decyzja ta powinna zawierać prawne i faktyczne uzasadnienie (art. 170 ust. 2 post. pod.).

3. Jeżeli odpowiedzialną w myśl decyzji o odpowiedzialności jest osoba fizyczna lub podatnik gospodarki nieuspołecznionej, termin płatności wynosi 2 tygodnie — z zastrzeżeniem postanowień art. 12 ust. 4. Jeżeli odpowiedzialnym jest podmiot gospodarki uspołecznionej, termin płatności wynosi miesiąc.

4. W decyzji o odpowiedzialności podatkowej nie należy wykazywać dodatku za zwłokę i kosztów egzekucyjnych, ponieważ w myśl art. 15 ust. 3 i 4 osoba trzecia nie odpowiada za dodatek za zwłokę i koszty egzekucyjne, obciążające właściwego dłużnika (powstałe przed terminem określonym w art. 15 ust. 2), za którego — wobec niewywiązania się przezeń z długu — ponosi odpowiedzialność.

Jeżeli jednak decyzja o odpowiedzialności podatkowej uprawomocniła się pod rzędem dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zob. pod. i nie została wykonana do dnia wejścia w życie dekretu z 26. X. 1950 r. osoba trzecia odpowiada za koszty egzekucyjne i dodatek za zwłokę wykazane w tej decyzji.

do art. 16.

1. Odpowiedzialność solidarna, o której mowa w art. 16, polega na tym, że organ finansowy może dochodzić należności podatkowej według swego wyboru bądź z majątku podatnika, bądź z majątku solidarnie z nim odpowiedzialnego członka rodziny.

2. W podatku dochodowym odpowiedzialność podatkowa małżonków przedstawia się następująco:

a) jeżeli dochody osiągają oboje małżonkowie, łącznego wymiaru podatku dochodowego dokonuje się w myśl art. 3 dekretu z dnia 26. X. 1950 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 450) na imię obojga małżonków i wskutek tego obaj małżonkowie są **podatnikami** (art. 1 ust. 2 pod. doch.). Skutkuje to solidarną odpowiedzialność każdego z małżonków za całość wymiaru podatku dochodowego. Należy przy tym zaznaczyć, że w myśl art. 6 ust. 5 pod. doch. przy ustalaniu dochodu ogólnego małżonków dolicza się przychody obojga małżonków podlegające podatkowi od wynagrodzeń, choćby dochód cząstkowy lub suma dochodów cząstkowych ze źródeł przychodów podlegających podatkowi dochodowemu osiągnięta była tylko przez jednego małżonka, a drugi małżonek nie posiadał żadnych źródeł przychodów, podlegających podatkowi dochodowemu. Wynika z tego, że solidarna odpowiedzialność małżonków za całość łącznego wymiaru podatku dochodowego istnieje także wówczas, gdy jeden z małżonków osiąga przychody tylko ze źródeł podlegających podatkowi od wynagrodzeń;

b) jeżeli dochody osiąga tylko jeden z małżonków, a drugi jest na utrzymaniu małżonka osiągającego dochody, wymiaru podatku dochodowego dokonuje się na imię małżonka osiągającego dochody. W tym przypadku małżonek nie będący podatnikiem odpowiada za wymiar podatku dochodowego tylko majątkiem dorobkowym w rozumieniu przepisów kodeksu rodzinnego.

do art. 17.

1. Art. 17 dekretu stanowi, że spadkobiercy podatnika odpowiadają za zobowiązania podatkowe spadkodawcy i masy spadkowej, nie nawiązuje jednak, jak art. 11 poprzednio obowiązującego prawa — do zasad prawa spadkowego. To oderwanie zasad odpowiedzialności z art. 17 od prawa spadkowego ma swe konsekwencje. W art. 17 jest dalej wyraźnie powiedziane, że odpowiedzialność spadkobierców dotyczy wszyst-

kich zobowiązań podatkowych zmarłego. Z punktu widzenia art. 17 bez znaczenia jest więc, czy spadkobierca przyjął spadek bez ograniczenia, czy z dobrodziejstwem inwentarza. Jeżeli tylko przyjął spadek, odpowiada za wszystkie zobowiązania podatkowe spadkodawcy.

2. Jeżeli jest kilku spadkobierców, każdy z nich odpowiada za tę część zobowiązań podatkowych zmarłego, jaka przypada proporcjonalnie na jego udział w spadku. Przykład: spadek wartości zł 100.000 przypada trzem spadkobiercom, z których jeden dziedziczy zł 50.000, drugi zł 30.000, a trzeci zł 20.000. Zobowiązania podatkowe spadkodawcy wynoszą zł 10.000. Pierwszy spadkobierca odpowiada za zł 5.000, drugi za zł 3.000, trzeci za zł 2.000. Przyjęcie zasady solidarnej odpowiedzialności każdego spadkobiercy za całość zobowiązań podatkowych zmarłego nie jest możliwe, ponieważ art. 17 odpowiedzialności takiej nie przewiduje, a solidarności się nie domniemywa.

3. Jeżeli spadkobierca w ciągu 6-ciu miesięcy od chwili, kiedy dowiedział się o tytule powołania go do spadku, nie złożył w sądzie oświadczenia o przyjęciu spadku, uważa się, że przyjął spadek bez ograniczenia i wówczas odpowiada całym swoim majątkiem za wszystkie zobowiązania podatkowe spadkodawcy i masy spadkowej. Spadkobierca, który w zakreślonym przez prawo spadkowe terminie (6 miesięcy) odrzucił spadek, nie odpowiada za zobowiązania podatkowe. Jedynym więc sposobem zwolnienia się spadkobiercy od odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe spadkodawcy jest wyraźne zrzeczenie się spadku. Organ finansowy nie jest obowiązany wstrzymywać przez 6 miesięcy wydanie decyzji o odpow. podatk.

4. Zobowiązania podatkowe korzystają w stosunku do masy spadkowej z przywilejów, określonych w art. 25 i 38.

do art. 13.

1. Przepisy art. 18 dotyczą odpowiedzialności podatkowej z tytułu nabycia majątku osoby fizycznej. O odpowiedzialności podatkowej z tytułu nabycia majątku osoby prawnej traktują przepisy art. 21. Przepisy art. 18 dotyczą zagadnienia, które było unormowane w art. 12 dekretu o zobowiązaniach podatkowych z 16 maja 1946, ale normują to zagadnienie inaczej. Nowe prawo nie zna podziału podatków na osobiste i rzeczowe. Wskutek tego nabywca odpowiada obecnie całym swoim majątkiem za wszelkie zobowiązania podatkowe zbywcy, jeżeli zobowiązania te powstały w związku ze zbytym majątkiem. Nabywcą w rozumieniu art. 18 jest również obdarowany. Nabycie może dotyczyć całości lub części majątku podatnika, np. podatnik sprzedał jeden oddział przedsiębiorstwa, a zatrzymał resztę. W tym przypadku nabywca odpowiada za tę część podatku obrotowego i dochodowego, która przypada na obroty i dochody z nabytego oddziału. O tym, jaki majątek podatnika, obrót, przychód lub dochód przysługują się do podstawy opodatkowania, decydują przepisy ustaw (dekretów) podatkowych.

2. W przypadku nabycia części majątku podatnika nabywca odpowiada za stosowną część zaległości podatnika. Przykład: podatnik sprzedał nieruchomość, a ma zaległości w podatku dochodowym, przy czym podatek ten wymierzono mu od dochodu z nieruchomości i z przedsiębiorstwa. Nabywca nieruchomości odpowiada za zaległość w podatku dochodowym w takim stosunku, w jakim dochód z nieruchomości partycypował w ogólnym wymiarze. Jeżeli więc np. dochód z nieruchomości stanowił $\frac{1}{10}$ opodatkowanego dochodu ogólnego, to nabywca tej nieruchomości odpowiada za $\frac{1}{10}$ zaległości zbywcy w podatku dochodowym.

3. Odpowiedzialność nabywcy ma miejsce także wówczas, gdy wymiar podatku zbywcy nastąpił już po zbyciu majątku. Wynika to wyraźnie z przepisu, że odpowiedzialność nabywcy dotyczy zobowiązań podatkowych za okres przed nabyciem praw majątkowych podatnika.

4. Odpowiedzialność nabywcy jest ograniczona i nie może przekraczać wartości nabytego majątku. Przez wartość nabytego majątku należy rozumieć wartość rzeczywiście (rynkową), strony bowiem mogą zwłaszcza przy darowiznach — określić wartość przedmiotu umowy zbyt nisko. W przypadku sporu szacunek nabytego majątku winien być dokonany w myśl przepisów o postępowaniu podatkowym, w szczególności w drodze zasięgnięcia opinii biegłego.

5. Przepisy art. 18 dotyczą odpowiedzialności osobistej nabywcy majątku. Odpowiedzialność rzeczową dotyczącą art. 25 i art. 38. Różnica między odpowiedzialnością osobistą a rzeczową polega na tym, że przy odpowiedzialności osobistej osoba odpowiedzialna odpowiada całym swoim majątkiem, a w ent, z ograniczeniem co do wysokości, jak w art. 18, gdy przy odpowiedzialności rzeczowej odpowiada tylko z danej rzeczy, tj. tak długo, dopóki jest właścicielem (posiadaczem) rzeczy.

do art. 19.

Przepisy art. 19 dotyczą przypadku nabycia majątku podatnika przez krewnych do trzeciego stopnia lub powinowatych do drugiego stopnia. Stopień pokrewieństwa oznacza się według liczby urodzeń, wskutek których powstało pokrewieństwo. Krewni jednego z małżonków są powinowatymi jego współmałżonka w linii i w stopniu pokrewieństwa. Krewnymi podatnika do trzeciego stopnia są więc: pradiad, dziad, ojciec, syn, wnuk, prawnuk, brat, bratanek, stryj, wuj) tak samo krewni płci żeńskiej). Powinowatym podatnika do drugiego stopnia są: teść, rodzice teścia, zięć, szwagier (tak samo powinowate płci żeńskiej). Przepis art. 19 jest wymierzony przeciwko znowom między bliskimi sobie osobami w celu uchronienia majątku przez egzekucję. Różnica między tym przepisem a przepisem art. 18 polega na tym, że w przypadku art. 19 odpowiedzialność nabywcy zachodzi także, jeżeli nabyte prawa majątkowe nie były przyjęte do podstawy opodatkowania. Przykład: podatnik miał nieruchomości i prowadził przedsiębiorstwo. Przedsiębiorstwo zlikwidował, a nieruchomości podarował córce. Córka podatnika odpowiada osobiście do wysokości wartości nieruchomości nie tylko za podatek od nieruchomości i dochodowy z dochodu z tej nieruchomości, ale także za podatek obrotowy oraz wszelkie inne zobowiązania podatkowe ojca. Zobowiązania te mogą przy tym być ustalone po nabyciu majątku, byleby tylko dotyczyły okresu sprzed nabycia. W podanym wyżej przykładzie córka odpowiada za podatek obrotowy wymierzony ojcu już po darowaniu jej nieruchomości za okres sprzed darowizny.

do art. 20.

Z punktu widzenia odpowiedzialności podatkowej dekret o zob. pod. traktuje jednakowo użytkownika i dzierżawcę. Art. 20 wprowadza istotne zmiany w porównaniu z art. 13 poprzednio obowiązującego dekretu. Zmiana pierwsza dotyczy rodzaju podatków i czasokresu odpowiedzialności. Według dawnego prawa dzierżawca lub użytkownik odpowiadał tylko za podatki rzeczowe, których terminy płatności przypadały w czasie trwania użytkowania lub dzierżawy. Według nowego prawa użytkownik lub dzierżawca odpowiada za wszystkie podatki, przypadające z użytkowanej lub dzierżawionej nieruchomości za okres trwania użytkowania lub dzierżawy, a więc także np. za podatek dochodowy, wymierzony właścicielowi z tytułu dochodu uzyskanego w formie tenuty dzierżawnej.

Zmiana druga polega na pociągnięciu bliskich krewnych i powinowatych podatnika do odpowiedzialności także za okres przed przejęciem majątku w użytkowanie lub dzierżawę. Ustęp 3 art. 20 realizuje ten sam cel, co art. 19: jest wymierzony przeciwko znowom między bliskimi sobie osobami, zmierzającymi do uchylenia się od odpowiedzialności podatkowej.

do art. 21.

1. Art. 21 dotyczy odpowiedzialności podatkowej z tytułu nabycia majątku osoby prawnej. Ust. 2 tego artykułu jest wymierzony przeciwko znowie udziałowca (akcjonariusza) spółki z bliskimi osobami, mającej na celu niedopuszczenie do dochodzenia należności na majątku spółki. Nabywca z art. 21 ust. 2 całości lub części majątku osoby prawnej odpowiada więc osobiście do wysokości wartości nabytego majątku za wszelkie zobowiązania podatkowe spółki, choćby nie wymierzone z nabytego majątku.

2. Ust. 3 art. 21 został przejęty z ustawy o spółdzielniach. Art. 48 tej ustawy stanowi w ust. 1, że Centralny Związek Spółdzielczy na wniosek właściwej centrali spółdzielni może postanowić zbycie prowadzonego przez spółdzielnię przedsiębiorstwa w całości lub w części innej spółdzielni, instytucjom lub przedsiębiorstwom z zakresu gospodarki uspołecznionej. Centralny Związek Spółdzielczy wydaje takie postanowienie, jeżeli wymagają tego względy planowej gospodarki narodowej. Przepis art. 21 ust. 3 stanowi wyjątek od ogólnej zasady wyrażonej w art. 21 ust. 1, zwalnia bowiem podatnika (zbywcę) od solidarności z nabywcą odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe i czyni za nie odpowiedzialnym wyłącznie nabywcę.

do art. 22.

Art. 22 przyjmuje obowiązującą przed wejściem w życie dekretu zasadę, że nabywca w trybie postępowania egzekucyjnego (z licytacji lub z wolnej ręki) nie odpowiada za zobowiązania podatkowe poprzedniego właściciela rzeczy. Zasada ta była wykorzystywana w ten sposób, że dłużnik celowo dopuszczał do sprzedaży egzekucyjnej, aby następnie „wydzierżawić” sprzedane egzekucyjnie rzeczy od nabywcy egzekucyjnego. Ustęp 2 art. 22 pozwala obecnie ponownie skierować egzekucję do takich pozostawionych w przedsiębiorstwie lub we

władaniu dłużnika przedmiotów na zasadach art. 25 (odpowiedzialności rzeczowej). Przepis ten stosuje się również do przypadków sprzedaży egzekucyjnej pod rządem dawnego prawa, jeżeli sprzedane ruchomości znajdują się nadal we władaniu dłużnika. Przepis ten nie ma jednak zastosowania, jeżeli nabywca egzekucyjny odebrał ruchomości dłużnikowi przed skierowaniem do nich ponownie egzekucji.

do art. 24.

1. Spólnicy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają tak samo jak spółnicy w innych spółkach. Tak samo też odpowiada spółka. Odpowiedzialność ta dotyczy okresu uczestnictwa w spółce. Ponieważ wpisy w rejestrze handlowym często nie odpowiadają stanowi faktycznemu, należy kierować się następującymi zasadami: o tym, czy w danym okresie spółnik uczestniczył w spółce, decyduje w zasadzie wpis w rejestrze handlowym. Jeżeli jednak stan faktyczny nie jest zgodny ze stanem rejestrowym, decyduje stan faktyczny w przypadku niedokonania wpisu o przystąpieniu do spółki (powstaniu spółki), a stan rejestrowy w przypadku niewykreslenia ustąpienia spółnika albo rozwiązania spółki. Innymi słowy: jeżeli spółnik przystąpił do spółki, lecz nie dokonano o tym wpisu do rejestru handlowego, decyduje data umowy o przystąpieniu do spółki. Jeżeli natomiast spółnik ustąpił, lecz zaniedbał wykreślenia się z rejestru handlowego, uważa się, że do spółki należał.

2. Członkowie zarządu spółki z ogr. odpow. nie będącej podmiotem gospodarki uspołecznionej odpowiadają, jeżeli egzekucja wdrożona do majątku spółki okaże się w całości lub w części bezskuteczna. Warunek bezskuteczności egzekucji do majątku spółki nie jest konieczny w odniesieniu do tych członków zarządu, którzy są spółnikami, spółnicy bowiem odpowiadają bez względu na ten warunek. Co do okresu pełnienia obowiązków członków zarządu — stosuje się odpowiednio wyjaśnienia, dotyczące okresu uczestnictwa spółnika. Członek zarządu i spółnik odpowiadają za zobowiązania podatkowe spółki także po wykreśleniu z rejestru handlowego i to nawet wówczas, jeżeli w dacie wykreślenia spółki z rejestru handlowego zobowiązań tych jeszcze nie ustalono.

do art. 25.

1. Art. 25 różni się zasadniczo od art. 23 poprzednio obowiązującego dekretu. Wobec zniesienia podziału podatków na osobiste i rzeczowe przywilej z art. 25 dotyczy jednakowo wszystkich podatników. Zniesiono również obowiązujące poprzednio ograniczenie przywileju w czasie (rok bieżący i dwa lata poprzedzające). Przywilej z art. 25 dopuszcza egzekucję tylko z rzeczy, będącej przedmiotem zabezpieczenia. Nie wyklucza to jednak możliwości wezwania posiadacza rzeczy do zapłaty podatku pod rygorem skierowania egzekucji do rzeczy.

2. Ust. 2 art. 25 dotyczy zabezpieczenia zobowiązań podatkowych na majątku ruchomym i nieruchomym przedsiębiorstwa. Na majątku tym każde zobowiązanie podatkowe może być zabezpieczone bez względu na zmianę osoby właściciela przedmiotów wchodzących w skład majątku przedsiębiorstwa. W przypadku zmiany osoby właściciela przedsiębiorstwa stosuje się przepisy art. 18. Jeżeli jednak nabywcą przedsiębiorstwa jest podmiot gospodarki uspołecznionej, odpowiedzialność nabywcy określa odrębne przepisy (zarządzenie Ministra Finansów, jakie będzie wydane na podstawie art. 18 ust. 6).

3. Odpowiedzialność, o której mowa w art. 25, jest odpowiedzialnością rzeczową. Przepis odnosi się do przypadków, gdy rzecz, na której służy prawo zastawu, znajduje się nie w rękach dłużnika, lecz innej osoby. Decyzja o odpowiedzialności z art. 25 ust. 4 nie może więc stwierdzać, że odpowiada osobiście posiadacz rzeczy, lecz — że zobowiązanie podatkowe może być zaspokojone z rzeczy i wobec tego do rzeczy będzie skierowana egzekucja. W decyzji tej należy dalej zaznaczyć, że posiadacz rzeczy może ją uchronić od egzekucji, jeżeli zapłaci na pokrycie zobowiązania podatkowego równowartość tej rzeczy.

Jeżeli posiadacz rzeczy zapłaci równowartość, przywilej z art. 25 w stosunku do rzeczy wygasa. Na żądanie posiadacza organ finansowy powinien to poświadczyć.

do art. 32.

1. Prawo scedowania wierzytelności, wymienionych w art. 32, służy tylko podatnikowi gospodarki nieuspołecznionej. Jeżeli podatnik wierzytelności takich nie sceduje, organ finansowy może je zająć w trybie egzekucyjnym. Przyjęcie cesji skutkuje w granicach wysokości kwoty scedowanej, wstrzymanie egzekucji przeciwko dłużnikowi do czasu realizacji wierzytelności. Zajęcie wierzytelności natomiast nie stanowi prze-

szkody do prowadzenia egzekucji na innym majątku dłużnika. Przepisów art. 32 ust. 1 nie stosuje się do wierzytelności dłużnika podatkowego od podmiotów gospodarki społecznej nie wymienionych w tym ustępie. Wierzytelności takie ulegają zajęciu egzekucyjnemu na zasadach ogólnych w trybie przepisów egzekucyjnych.

2. Nadpłatę wynikającą z decyzji tymczasowej, zwraca się w gotówce dopiero po ostatecznym ustaleniu zobowiązania podatkowego. Można jednak nadpłacić taką zaliczkę na poczet innych płatnych zobowiązań podatkowych przed ostatecznym ustaleniem zobowiązania podatkowego. W przypadku powstania nadpłaty wskutek wydania decyzji tymczasowej należy dążyć do rychłego ostatecznego ustalenia zobowiązania podatkowego.

do art. 34.

W myśl art. 36 poprzednio obowiązującego dekretu zobowiązania podatkowe przedawniały się z upływem 5-ciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności. Przedawnienie zobowiązań podatkowych powstałych w roku 1945 nastąpiłoby więc w roku 1950. Ponieważ jednak dekret z 26. X. 1950 r. ustanowił 10-letni okres przedawnienia, zobowiązania, które powstały w roku 1945 przedawniły się dopiero w roku 1955, jeżeli w międzyczasie nie nastąpi przerwa biegu przedawnienia (art. 34 ust. 2).

do art. 35.

1. Uchylenie decyzji o umorzeniu może nastąpić jedynie w tym przypadku, gdy dłużnik wprowadził organ finansowy w błąd co do swej sytuacji materialnej lub co do szczególnych okoliczności, które były podstawą umorzenia należności. Przepis ten należy stosować również do decyzji umorzeniowych, wydanych pod rządem poprzednio obowiązującego dekretu. Nie należy jednak stosować tego przepisu, jeżeli sytuacja materialna dłużnika uległa poprawie w rezultacie jego osobistej pracy, wydarzeń losowych (np. wygrana na loterii) itp. okoliczności, które nastąpiły po umorzeniu zobowiązań podatkowych i nie miały związku z ukrywaniem majątku w okresie istnienia zaległości. W podatku gruntowym nie może być uzasadnieniem dla cofnięcia umorzenia okoliczność, że zaległy podatek został umorzony wskutek nieurodzału lub upadku inwentarza, w następnym zaś roku sytuacja podatnika uległa widocznej poprawie w następstwie dobrych zbiorów lub większego przychówku. Zdarza się niekiedy, że umorzenie zaległości następuje na podstawie protokołu badania stanu majątkowego bez udziału względnie podpisu dłużnika. Dłużnik może się wówczas zasłaniać zarzutem, że nie wprowadził organu finansowego w błąd. Aby sytuacja taka nie mogła zaistnieć, należy każde umorzenie zaległości poprzedzić protokółarnym przesłuchaniem dłużnika co do jego sytuacji materialnej.

2. Uchylenie umorzenia następuje w formie decyzji, która winna być doręczona podatnikowi jedynie w tym przypadku, gdy umorzenie nastąpiło na prośbę dłużnika i dłużnik był o umorzeniu powiadomiony. Drugi egzemplarz tej decyzji dołącza się do akt egzekucyjnych po uprzednim przypisaniu zaległości. Decyzję doręcza się podatnikowi za pośrednictwem poborcy skarbowego, który od razu przystępuje do przymusowego ściągania należności. W decyzji należy jednak wskazać podatnikowi możliwość wniesienia zażalenia za pośrednictwem organu finansowego I instancji do organu finansowego drugiej instancji w ciągu siedmiu dni od daty doręczenia decyzji.

3. Przy ocenie określonej w § 69 r. w. pkt 1), 2) i 3) właściwości prezydiów rad narodowych bierze się pod uwagę same należności — bez dodatku za zwłokę i kosztów egzekucyjnych. Tę samą zasadę stosuje się, gdy chodzi o umorzenie samego dodatku za zwłokę. W decyzji umorzeniowej nie jest konieczne — ze względu na treść art. 35 ust. 2 wymienianie sum umorzonego dodatku za zwłokę i kosztów egzekucyjnych.

Granice uprawnień w zakresie umarzania samych kosztów egzekucyjnych reguluje art. 195 dekretu z dnia 28 stycznia 1947 r. o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 84). Do kwoty zł 30 może umarzać koszty egzekucyjne władza przeprowadzająca egzekucję, do kwoty zł 300 — władza, której władza przeprowadzająca egzekucję bezpośrednio podlega, w innych przypadkach — Ministerstwo Finansów.

4. Kwoty wymienione w § 69 r. w. dotyczą odrębnie każdego rodzaju należności za każdy rok podatkowy (okres wymiarowy). Przykład: podatnik zalega w podatku obrotowym za rok 1949 zł 23.000 i w podatku dochodowym za tenże rok zł 20.000 — razem zł 43.000, władzą właściwą do umorzenia tej kwoty jest prezydium wojewódzkiej (równorzędnej) rady narodowej.

5. Decyzje (wymiar) tymczasowe, o których mowa w art. 149 post. pod. mogą być umarzane, ponieważ zakaz, o którym mowa w § 69 ust. 2, dotyczy tylko zaliczek. Brak również przepisu prawnego, który by zabraniał umarzania wymiarów nieprawomocnych. Jeżeli więc podatnik prosi o umorzenie i jest oczywistym, że zaległość jest bezwzględnie nieściągalna, a postępowanie odwoławcze nie zostało zakończone, można wydać decyzję umorzeniową, która będzie jednocześnie skutkowałą umorzenie postępowania odwoławczego. W tym przypadku w aktach wymiarowych należy odnotować datę i numer decyzji umorzeniowej. Postanowienia § 419 Tymczasowej Instrukcji Organizacyjnej dla urzędów skarbowych z dnia 15 listopada 1948 r. (I. Us.) należy stosować tylko w odniesieniu do zaliczek, uwzględniając powyższe wyjaśnienia.

do art. 37.

Art. 37 ust. 1 stanowi podstawę prawną egzekucji administracyjnej wszystkich należności z tytułów publiczno-prawnych poza zobowiązaniami podatkowymi, dla których podstawą egzekucji administracyjnej jest art. 8. Organa finansowe przy przyjmowaniu wniosków egzekucyjnych wierzycieli „W” powinny badać, czy objęta wnioskiem egzekucyjnym należność ma charakter publiczno-prawny. W przypadkach wątpliwych przyjąć należy, że publiczno-prawny charakter należności istnieje, gdy należność wynika z realizacji praw i obowiązków władz i organów państwowych wobec obywateli, jak również gdy świadczenie powstaje w związku z wykonywaniem przez wierzyciela zadań w interesie dobra społecznego.

do art. 40.

Odpowiedzialność karna z wymienionych w art. 40 przepisów p. k. s. nie wyklucza odpowiedzialności płatników za odsetki za zwłokę. Wynika to z art. 13, który ustanawia odsetki za zwłokę i z art. 14, który nakłada na podatników i płatników odpowiedzialność całym majątkiem za czyny i zaniechania, wymienione w tym artykule. Zagadnienia dotyczące odsetek za zwłokę są unormowane zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 1951 r. (Monitor Polski Nr A-10, poz. 158), a zagadnienia, dotyczące dodatku za zwłokę normuje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 września 1951 r. w sprawie wykonania dekretu o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 362).

do art. 42.

1. Dekret o zob. pod. z 26. X. 1950 r. wszedł w życie z dniem 12 listopada 1950 r. Przepisy jego stosują się do wszelkich zobowiązań podatkowych, jakie istniały w dacie jego wejścia w życie.

2. Z ust. 3 art. 42 wynika, że z dniem wejścia w życie dekretu straciły moc obowiązującą wszelkie przepisy sprzeczne z tym dekretem, choćby nie były one wyraźnie wymienione w ust. 2. Do takich przepisów należą np. niektóre przepisy prawa celnego. Spośród „innych przepisów”, o których mowa w art. 42 ust. 3, wymienić można np. przepisy o zaliczkach na podatki i przedpłatach na zaliczki. Przepisy te obowiązywały do czasu zastąpienia ich rozporządzeniem wykonawczym do dekretu o zobowiązaniach podatkowych.

Podając powyższe wyjaśnienia do wiadomości, Ministerstwo Finansów poleca zawiadamiać o wszelkich wątpliwościach, jakie nasuną się jeszcze w toku praktycznego stosowania dekretu o zobowiązaniach podatkowych i niniejszego okólnika. Wojewódzkie (równorzędne) wydziały finansowe będą przedkładać Ministerstwu Finansów do aprobaty projekty wyjaśnień wątpliwości w przypadkach przedstawienia wątpliwości przez organa finansowe pierwszej instancji.

Minister Finansów K. Dąbrowski

4

OKÓLNIK

z dnia 18 stycznia 1952 r.

w sprawie sporządzania kart statystycznych przez organa finansowe. Nr PM. 26630/1/51.

W porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym Ministerstwo Finansów zarządza:

1. Z dniem 1 stycznia 1952 r. znosi się „Karty zaliczek miesięcznych na podatek obrotowy i dochodowy” Min. Fin. Nr 218, których prowadzenie przewidują przepisy Tymczasowej Instrukcji Organizacyjnej dla urzędów skarbowych z dnia 15 listopada 1948 r. (dodatek do Dz. Urz. Min. Sk. Nr 98 z r. 1948).

2. W miejsce zniesionych kart zaliczek miesięcznych (ust. 1) wydziały (oddziały) finansowe prezydiów powiatowych — dzielnicowych — rad narodowych oraz rad narodowych miast stanowiących powiaty będą prowadzić „karty statystyczne”. Kartę statystyczną zakłada się dla każdego podatnika podatku obrotowego i dochodowego albo jednego z tych podatków — na każdy kwartał. Dla podatników, opłacających podatki obrotowy i dochodowy w formie ryczałtu, karty statystyczne zakłada się tylko na I kwartał każdego roku. Druki kart statystycznych przesyła Główny Urząd Statystyczny za pośrednictwem prezydiów wojewódzkich (m. st. Warszawy, m. Łodzi) rad narodowych — wydziały finansowe. Komplet dla jednego podatnika na półrocze stanowią 2 karty statystyczne wydrukowane jednostronnie na papierze oraz 2 odbitki wydrukowane dwustronnie na kartonie. Otrzymane druki kart statystycznych należy złożyć w komplety półroczne, przy czym karton należy z jednego brzegu trwale związać z kartami statystycznymi wydrukowanymi na papierze. Kartę statystyczną wypełnia się ołówkiem chemicznym w dwóch egzemplarzach przez kalkę (odbitka na kartonie). Sposób dokonywania zapisów został podany w pouczeniu, zamieszczonym na drugiej stronie karty statystycznej. W karcie statystycznej dokonuje się bieżąco zapisów sum obrotu, dochodu i podatków zadeklarowanych, wymierzonych i domierzonych — na podstawie deklaracji i decyzji, zaopatrzonych w adnotację księgowości o dokonanych przypisach (zadeklarowania — wymiaru — domiaru).

3. Po upływie kwartału należy w kartach statystycznych podsumować kwoty obrotu, dochodu i podatków, wypełnić dane dotyczące zatrudnienia oraz zaopatrzyć kartę w datę i podpis sporządzającego. Karty statystyczne (oryginały) przesyła się w końcu następującego miesiąca po upływie każdego kwartału do Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, ul. Wawelska 1; np. za I kwartał 1952 r. wszystkie karty statystyczne należy przesyłać bezpośrednio Głównemu Urzędowi Statystycznemu w dniu 30 kwietnia 1952 r. W piśmie przesyłkowym do Głównego Urzędu Statystycznego należy podać ilość przesłanych kart. Odpis pisma, przy którym karty statystyczne przesyłano, należy przesyłać — równocześnie z wysłaniem kart — prezydium wojewódzkiej (m. st. Warszawy, m. Łodzi) rady narodowej — wydział finansowy. Pozostające w organie finansowym odbitki kart statystycznych (na kartonie) będą spełniać rolę dotychczasowych kart zaliczek miesięcznych. Po upływie roku odbitki kart statystycznych należy dołączyć do akt wymiarowych podatników.

4. Na podstawie nadesłanych kart statystycznych Główny Urząd Statystyczny będzie sporządził co kwartał, w terminie półtoramiesięcznym od daty otrzymania kart z całego województwa, zestawienia branżowe. Zestawienia branżowe będą przesyłane przez Główny Urząd Statystyczny prezydiom wojewódzkich (m. st. Warszawy, m. Łodzi) rad narodowych — wydziały finansowe w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz będzie przeznaczony dla prezydiów wojewódzkiej (m. st. War-

szawy, m. Łodzi) rady narodowej — wydział finansowy; drugi natomiast będzie zawierał paski, które należy przesyłać poszczególnym wydziałom (oddziałom) finansowym. Zestawienia branżowe będzie otrzymywało również Ministerstwo Finansów.

W związku z powyższym Ministerstwo Finansów nie będzie zarządzało sporządzania sprawozdań branżowych przez organa finansowe.

5. Ze względu na to, że terminowe sporządzanie zestawień branżowych ma szczególne znaczenie dla pracy aparatu finansowego — Ministerstwo Finansów prosi Prezydium Wojewódzkich (m. st. Warszawy, m. Łodzi) Rad Narodowych — Wydziały Finansowe o roztoczenie skutecznego nadzoru nad prawidłowym i terminowym sporządzaniem i przesyłaniem kart statystycznych Głównemu Urzędowi Statystycznemu.

Dyrektor Departamentu St. Kołakowski

5

OKÓLNIA

z dnia 24 stycznia 1952 r.

w sprawie terminu założenia ksiąg podatkowych na 1952 r.

Nr PM. 26289/1/51.

W związku z przejściowym brakiem w niektórych okręgach ksiąg podatkowych Nr 1, 2, 3, 4 oraz 12 na 1952 rok — Ministerstwo Finansów poleca terenowym organom finansowym niekwestionowanie tych ksiąg, jeżeli powodem ich nieprawidłowości miałyby być wyłącznie zaprowadzenie przez zainteresowanych podatników po dniu 2 stycznia 1952 roku, nie później jednak, niż w ciągu 7 dni od daty ustania stwierdzonej przez organ finansowy przeszkody w zaopatrzeniu się podatnika w odpowiednią księgę oraz jeżeli w usprawiedliwionym okresie nieprowadzenia ksiąg podatnicy będą posiadać rzetelne i odpowiednio uporządkowane dowody do księgowania.

Ministerstwo Finansów nadmienia, że chwilowe zahamowanie dystrybucji ksiąg podatkowych nie może mieć w żadnym przypadku wpływu na rozluźnienie obowiązku bieżącego prowadzenia kontroli ilościowej przychodu towarów przez podatników obowiązanych do prowadzenia tej kontroli obok ksiąg podatkowych Nr 1 (§ 32 rozp. księg.), jak również obowiązku bieżącego prowadzenia ksiąg przenośnych przez podatników obowiązanych do prowadzenia ksiąg podatkowych Nr 12.

Minister Finansów K. Dąbrowski

KOMUNIKAT

o unieważnieniu blankietów pokwitowań kasowych.

Unieważnia się:

1) blankiety pokwitowań dziennika specjalnego wzór Nr 1, Serii B od Nr 195891 do Nr 196000, skradzionych pracownikowi w Wydziale Finansowym Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Chorzowie.

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Finansów, Warszawa, ul. Wileńska 2/4.

Prenumerata wynosi: rocznie — zł 60; półrocznie — zł 33; kwartalnie — zł 18.

Należność za prenumeratę należy wpłacać z góry na 15 dni przed rozpoczęciem kwartału kalendarzowego na konto: Urząd Administracji Dz. Urz. Min. Finansów w P. K. O. w Warszawie Nr 1-4428/431.

Inne ogłoszenia — zł 2,70 za 1 mm szerokości jednej szpalty.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów wnosić należy do Administracji.

Cena zł 1,35

ODBIORCA:

13.

**Biblioteka Jagiellońska
Kraków**